

Тази неделя в [електронната библиотека](#) на [desebg.com](#) представям новата книга на **Желю Желев „Митове и легенди за българския преход“**, издадена наскоро от изд. „Сиела“.

Заглавието подсказва, че тя е посветена на случилото се в България през последните 25 години от погледа на един от лидерите на опозицията в първите години след 1989 г. и първият демократично избран президент (август 1990 г. – януари 1997 г.).

Въпреки че в някои от главите са включени части от книгата му „В голямата политика“ (1998) „Митове и легенди за българския преход“ е интересна, защото авторът ѝ е направил опит да разсее някои от лъжите и заблудите за изминалия четвърт век.

Първият мит – демокрацията е донесла разруха

„Истината е, че комунизмът започна реализацията на своята икономическа доктрина с разруха и я завършва с разруха. Този парадокс се получава, защото самата му доктрина е нереалистична и дори фантазмагористична“, пише Желев.

Митовете за българския преход

Написано от Христо Христов
Неделя, 19 Октомври 2014 20:44

Той подчертава пагубното значение на въведените от комунистите т. нар. държавни доставки, които са принудили селските производители да се заробят без с тях да се съобразява властта. Онези, които не са изпълнявали държавните доставки са ги ограбвали принудително, а другите, които са посмеели да се съпротивляват са изпращани в лагери или затвори, обявява ли са ги за кулаци и врагове на народа.

„Това е първият тежък удар, който комунизмът нанася върху селячеството”, обосновава се Желю Желев. Следващият удар, който на практика ликвидира селячеството като класа е насилствената колективизация. Тези два удара до такава степен разрушават икономиката на страната, че принуждават селяните да излязат на въоръжена борба. Става дума за горянското движение – първата и най-продължителна въоръжена съпротива в страните от Източния блок срещу комунистическия режим.

Желев отбелязва и пагубното влияние на ТКЗС и тяхното разпадане поради неефективност и прекомерна администрация. В заключителната фаза на разрухата, която комунизмът донася на страната е партийната мегаломания.

Авторът цитира изказването на Петър Младенов пред висшия ръководен апарат на Държавна сигурност на 25 ноември 1989 г., в което признава, че картината в икономиката е „потресаваща”.

Вторият мит – комунизмът създава масово кооперативно движение

„Истината е, че комунизмът не създава, а използва кооперацията, за да ликвидира частната собственост във всичките й форми”. Той убива самата кооперация”, посочва Желев. Той отбелязва, че истински кооперации в България има преди идването на комунизма на власт. през 1944 г. България и Дания са двете страни в Европа с най-силно кооперативно движение.

45 години равносметката е тъжна. Още на другия ден след 10 ноември 1989 г. става ясно, че българското селско стопанство е докарано до там, че не може да изхранва населението.

Трети мит – овчето покорство на българите при комунизма

„Мит е, че българите не са се борили срещу тоталитарния режим, който комунистите установяват с „решаващата помощ на Съветския съюз”, посочва още Желев. Той подчертава, че в обществото е насадено мнението, че България не може да се похвали с бунта на германците в ГДР през 1953 г., с народното въстание на унгарците през 1956 г., с Пражката пролет на чехите през 1968 г., с полската „Солидарност” през 1980 г.

„Това обаче просто не е вярно, точно обратното! Българите са първият народ, който води въоръжена борба срещу комунистическия режим”, пише Желев и излага факти за горянското съпротивително движение, което за да бъде ликвидирано Политбюро на ЦК на БКП създава специални вътрешни войски.

Според данните от архивите на ДС към края на 1953 г. в страната е имало 736 нелегални организации и групи, а „вражеският” контингент е наброявал 384 000 души. Против „контрареволуционерите” режимът е хвърлил 55 000 щатен състав от МВР плюс две дивизии и две бригади на вътрешни войски. Арестуваните между 1950 г. и 1953 г. са близо 24 000 души, въдворените в лагери са над 13 000 души, а осъдени на различни срокове затвор – 6300 души. Колко са убитите обаче остава неясно. Само издадените смъртни присъди между 1952-1984 г. са близо 500 смъртни присъди.

В книгата Желев разглежда и мита за „свалянето” на Тодор Живков от власт, митът и легендите за създаването на СДС, а също така не пропуска да постави своята позиция за конфликта с първото правителство на СДС начело с Филип Димитров.

Желю Желев завършва и с един извод – за фаталната грешка на българския преход. Коя ли е тя? Пропускането да бъдат осъдени виновниците за предложението България да стане 16-та съветска република.

Митовете за българския преход

Написано от Христо Христов
Неделя, 19 Октомври 2014 20:44

Желю Желев, „Митове и легенди за българския преход”, изд. „Сиела”, 2014 г., 202 страници, 12 лв.